

Nieuwe index meet investeringsklimaat in de Caribische regio

Economische ranglijsten zijn populair onder beleidsmakers, maar de Caribische regio ontbreekt daarin vaak. Voor deze regio is met name het investeringsklimaat relevant. Een nieuwe index brengt dat in kaart.

SJOERD BOERDIJK

Consultant bij Economisch Bureau Amsterdam

KOERT VAN BUIREN

Partner bij Economisch Bureau Amsterdam en docent aan de Universiteit van Amsterdam

MATTHIJS GERRITSEN

Geassocieerd partner bij Economisch Bureau Amsterdam

Bekende economische indices zijn de *Doing Business Index* van de Wereldbank, de *Global Competitiveness Index* van het World Economic Forum en de *Financial Development Index* van het Internationaal Monetair Fonds. Het succes en de populariteit van deze indices heeft in de eerste plaats te maken met hun eenvoud.

Ondanks de waarde ervan voor beleidsmakers is de functionaliteit van economische indices in de Caribische regio beperkt omdat er doorgaans maar een deel van de landen is opgenomen. Aruba, Curaçao en Sint Maarten ontbreken bijvoorbeeld in de eerdergenoemde indices (Aruba komt wel voor in de Financial Development Index).

Caribbean Investment Climate Index (CICI)

De kleinschaligheid van de economie, de gebrekkige toegang tot internationaal kapitaal en de import-afhankelijkheid van veel Caribische landen maken het aantrekken van buitenlandse investeerders belangrijk, zo niet noodzakelijk. Caribische landen hebben vaak aantrekkelijke regelingen

voor buitenlandse investeerders, zoals het verlenen van 'tax holidays' en het bieden van garanties. Dergelijke regelingen zijn kostbaar en drukken zwaar op de overheidsfinanciën. Met de CICI meten we de aantrekkelijkheid van het investeringsklimaat van landen in de Caribische regio (vóór de coronacrisis; zodra de gevolgen van de coronacrisis zichtbaar zijn in de data zullen we de CICI actualiseren).

De CICI omvat zeventien landen, waaronder Aruba, Curaçao en Sint Maarten. De CICI-score is opgebouwd uit institutionele en economische indicatoren die van invloed zijn op het investeringsklimaat.

De CICI is opgebouwd uit negentien variabelen die de CICI-score bepalen. Variabelen hebben betrekking op de kracht van instituties, (groei van) de welvaart, openheid van de economie, het ondernemersklimaat en de databeschikbaarheid. Niet alle variabelen wegen even zwaar. Economische groei, openheid, de *ease of doing business* en de instituties hebben een relatief groot gewicht; bevolkingsgroei, participatiegraad en overheidsschuld hebben een relatief klein gewicht. Per land worden enkel de variabelen meegenomen in de CICI waarbij er afdoende data beschikbaar zijn. Voor beperkte beschikbaarheid vindt er aftrek van de CICI-score plaats. Aan landen waarbij de CICI niet voor ten minste vijftig procent kan worden opgebouwd, wordt er geen CICI-score toegekend, en deze zijn hier buiten beschouwing gelaten. De CICI-score wordt vervolgens bepaald door de producten van de scores van deze variabelen met de gewichten op te tellen, en vervolgens te delen door de som der gewichten van de variabelen.

CICI-scores, sterktes en zwaktes

TABEL 1

Land	CICI-score	Sterktes	Zwaktes
1 Aruba	71,1	Instituties, openheid economie, welvaartsniveau, rente	Overheidsschuld, databeschikbaarheid
2 Bahama's	57,8	Alle variabelen hoog tot gemiddeld	
3 Grenada	56,8	Economische groei, participatiegraad, overheidsschuld	Makkelijk zakendoen
4 Saint Lucia	56,6	Makkelijk zakendoen	Databeschikbaarheid
5 Curaçao	56,3	Instituties, openheid economie	Participatiegraad, economische groei, databeschikbaarheid
6 Antigua en Barbuda	56,2	Alle variabelen gemiddeld	
7 Puerto Rico	54,0	Makkelijk zakendoen, welvaartsniveau	Economische groei, participatiegraad, bevolkingsgroei
8 Saint Kitts en Nevis	53,8	Alle variabelen gemiddeld tot laag	
9 Dominica	51,8	Economische groei	Welvaartsniveau
10 Caribisch gemiddelde	51,1		
11 Barbados	51,0	Kredietverlening	Overheidsschuld
12 Dominicaanse Republiek	48,3	Economische groei, overheidsschuld,	Instituties, rente, kredietverlening
13 Jamaica	48,1	Makkelijk zakendoen, databeschikbaarheid	Instituties, welvaartsniveau, rente
14 Saint Vincent en de Grenadines	46,2	Alle variabelen laag tot gemiddeld	
15 Trinidad en Tobago	42,2	Alle variabelen laag tot gemiddeld	
16 Cuba	32,2	Participatiegraad	Instituties, handel, databeschikbaarheid
17 Haïti	26,5	Overheidsschuld	Instituties, welvaartsniveau, rente, kredietverlening

Data: IMF en Wereldbank | ESB

Resultaten: de CICI-scores

De ranglijst van de Caribische landen, de CICI-scores, en de sterktes en zwaktes van de landen zijn weergegeven in tabel 1.

Aruba, en in mindere mate Curaçao, heeft in Caribisch perspectief een aantrekkelijk investeringsklimaat. Vooral de openheid van de economie, het welvaartsniveau en de kracht van de instituties dragen bij aan de hoge CICI-score van de twee landen. De hoge overheidsschuld van Aruba is ongunstig voor het investeringsklimaat aldaar. Deze schuld leidt tot verdringing van private investeringen en van productieve publieke investeringen, zoals in het onderwijs. De lage economische groei en de lage participatiegraad verslechteren het investeringsklimaat van Curaçao.

Voor beide landen geldt dat de databeschikbaarheid beperkt is. De databeschikbaarheid van Sint Maarten is zelfs te beperkt om een CICI score te kunnen berekenen. Betere databeschikbaarheid is essentieel voor goede beleidsvorming en om de resultaten van de hervormingsprogramma's (landspakketten) die de komende jaren worden geïmplementeerd, goed te kunnen meten.